

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo



POLITISKT MAKKVERK

Rættiligur vargur kom í tunnils-tilgongdina hjá Kára P. Højgaard mánamorgunin, tá Bárður Nielsen, figgjarnedvarformaður, tók blaðið frá munninum og mælti ímóti ætlanunum hjá Kára P. Højgaard at gera avtalu við danskt felag um at byggja, eiga og reka Skálafjarðartunnilin í 50 ár.

Tað undrar stórliga, at fatanin kann vera so ymisk í somu samgongu og andstøðu, at alt fer upp at leika í í tólvta tíma, tá ið figgjarnedvarformaður kemur við somu ávaringum, sum fleiri onnur hava ført fram, serliga umboð úr andstøðuni.

Vit kunnu bíta tað upp soleiðis, at áðrenn viðmerkingina hjá Bárði Nielsen helt sjálvstøðugt at alt var í finasta lagi, og hann heitti á tey, sum ikki vildu gjalda fyri tunnilin, um at koyra hinvegin. Samstundis speirak hann tey, sum einuferð tosaðu um eyka útreiðslu upp á 800 milliónir fyri síðani at tosa um milliardir í eykaútreiðslum.

Hvat ætlaðu lögmaður og Kári P. Højgaard? Hvørjum reaktiónum høvdu teir roknað við? Hvi er tað eitt problem, at politiska skipanin vil hava at vita, hvat hendir? Og hvi reageraði eingin í politisku skipanini, tá Kári P. Højgaard í

apríl boðaði frá, at nú fór hann undir realitetssamráðingar við ein møguleikan byggiharra?

Andstøðan sigur, at tey tóku sum givið, at málið endaði aftur í tinginum, áðrenn endaliga avgerðin varð tikin.

Vit onnu kunnu so undrast á, at Innlendismálaráðið, sum er okkara lögmaðaráð, í fyrsta umfari er sannført um, at allar lögfrøðiligar heimildir eru í lagi, eins og lögmaður – fyri síðani at taka nýggja støðu og bera eitt lógaruppskot í tingi.

Sosialurin viðgjørði í februar eina alternativa ætlan um at binda Føroyar saman á ein



alternativan hátt við brúgvum og tunlum. Ein ætlan, sum Frank Hansen, verkfrøðingur hevur víst á, har tað er óneyðugt at gera undirsjóvartunnil millum Streymoy

og Eysturoy fyri at binda meginokið í Føroyum saman.

Kári P. Højgaard vildi als ikki hoyra um hesa ætlan, tá Sosialurin spurdi hann. Hinvegin vísti hann á, at hann bara arbeiddi eftir politiska viljanum hjá løgtinginum. Ein vilji, sum nú kortini skal vigast av nýggjum í løgtinginum.

Vit mugu krevja, at politiska handverkið er á hægri støði, tá landsins kostnu taka støðu til milliardailøgu, okkara vegna.

» **Tað kann ikki vera eitt mál, at tingfólk einki skulu vita**

Víkingadagar í Leirvík

Hetta vikuskiftið skipar fót-bóltsfelagið Víkingur fyri Víkingadøgum í Leirvík. Víkingur er ein samanlegging millum gomlu bóltfeløgini LÍF úr Leirvík og GÍ úr Gøtu, og Víkingadagarirnir skiftast ímillum Leirvík og Gøtu.

Hesaferð verða Víkingadagarirnir hildnir á nýggja kai-økinum í Leirvík, og har verða tiltøk av ymsum slagi allan leygardagin.

Víkingadagarirnir tjóðstarta tó við stóra fótbóltsdystinum

í Gøtu fríggja-kvøldið, tá ið Víkingur og HB spæla í Effo-deildini.

Ein fastur tåttur á Víkingadøgnum er at ganga upp um fjall – eftir gomlu bygðagøtuni úr Leirvík til Norðragøtu. Hetta verður leygardagin, og frásøgumaður er Kristian Martin Eliassen. Kl. 23.00 leygarkvøldið verð-



ur røða, fyrverk og felagssangur á kaiøkinum, og frá midnátt og út á náttina spælir Tinganest til dans í tjaldinum á kaiøkinum.

Sigmund hitti Kaj Leo

Í gjár vitjaði Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, nýggi forsætisráðharri Íslands, Kaj Leo Holm Johannesen, løgmann. Stjórnarleiðararnir høvdu óformligan fund seinna partin í gjár. Á fundinum greiddi íslendski forsætisráðharrin frá ætlanunum og avbjóðingunum hjá teirri nýggju stjórnini í Íslandi. Løgmaður kunnaði eisini um nakrar av teimum stóru avbjóðingunum hjá Føroyum.

Stjórnarleiðararnir vóru á einum máli um, at Ísland og Føroyar hava fleiri mál av felags áhuga. Búskaparvøkstur, møguleikar í arktiska økinum og

støða til Evropiska Samveldið eru dømi um felags áhugamál.

Staðfest varð, at tað er sera týðningarmikið at menna framhaldandi tað góða samstarvið, ið er millum Føroyar og Ísland.

Í sambandi við, at lögmaður nú hevur havt Sigmundur Davíð Gunnlaugsson á vitjan, sigur lögmaður:

– Eg fegnist um, at nýggi forsætisráðharri Íslands nú hevur vitjað í Føroyum. Fyri samstarvið og viðurskiptini millum londini bæði er tað týðningarmikið, at vit knýta bond og halda fram við at styrkja samstarvið. Á fundinum fekk eg gott innlit í ætlanirnar hjá



teirri nýggju stjórnini í Íslandi. Tað var áhugavert at staðfesta, at avbjóðingarnar og ætlanirnar hjá stjórnunum báðum á fleiri økjum líkjast nógv.

Vitjanin hjá íslendska forsætisráðharranum er partur av rundferð í Norðanlondum, har hann hittir sínar starvsfelagar. Forsætisráðharrin fór av landinum í dag.



» **Hvat er leptospirose?**

HEILSA SÍÐA 8



» **Ikki heilt væl-eydnað**

TØKNI SÍÐA 17



Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Døgn – samdøgur

Nú ein dagin spurdi tíðinda-kvinna í Kringvarpinum ein politikara: “Hevur títt døgn fleiri tímar enn mitt?” Og á permuni á blaði, ið verður borið kostnaðarfrítt í hvørt hús, stendur “Kundi hugsað mær, at døgnið var 48 tímar”. Eisini sæst javnan, at fyrirkur lýsa við, at tær hava “døgn-tænastu”. – Hvat er hent við okkara egna orði “samdøgur”?

Tá ið ein dansklig orðing verður fest á blað, elvir hon til málspillu. Her mugu blaðfólk vera so mikið at sær komin, at tey laga til og ritstýra, so tað er vandligt mál, ið kemur á prent. Og ikki minst hava kringvarps-fólk serligar skyldur.

Eg fari at endurgeva tað, ið stendur um hetta í riti-num Orðafari, sum í mong ár var málgagnið hjá Málnevndini. Her úr riti nr. 43,

mars 1996: “Summi teirra, ið bera okkum tíðindi, nýta javnan hitt óføroyska orðið “døgn”. Hitt rættta føroyska orðið er “samdøgur”. “Døgn-tænasta” t.d. átti tí at itið “samdøgstænasta”.

Fólk, ið eru óhjálpin, hava tørv á samdøgurshjálpi, og ein samdøgsturstovnur er ein stovnur, sum hysir fólki alt samdøgríð. Eitt samdøgsturslag er lætt tónleikalag, sum bert er frammi eina tíð o.s.fr.

Í hesum viðfangi kann verða lagt aftur at, at danska orðingin “i loypi av” ella “i leypu av”, t.e. at nakað hendir, meðan eitt ávíst tíðarbil ella tíðarskeið liður, nevnist á føroyskum “eftir”, t. d. eftir einum samdøgrí, eftir einum tíma, eftir einum degi, eftir einari nátt og eftir einum mánað.